М.С. БУЦАН

Маргарита Сергіївна Буцан, студентка Інституту післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

ORCID: 0000-0003-4744-7021

ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ: ПОНЯТТЯ, КЛАСИФІКАЦІЇ, НАУКОВІ ТРАКТУВАННЯ

Постановка проблеми. Основні положення вчення про функції держави, які сформувалися ще в радянській юридичній науці, до цих пір не втратили своєї теоретичної та методологічної значущості і дають змогу вирішувати низку важливих наукових проблем. Питання про функції держави, що має як науково-теоретичне, так і політико-правове значення, як і раніше залишається одним із найбільш складних і дискусійних.

Значимість проблематики функцій держави зумовлена тим, що у функціях держави виявляється її сутність і соціальне призначення. Реалізуючи свої функції, держава здійснює цілеспрямований управлінський вплив на різні сфери суспільної життєдіяльності. Ця обставина зумовлює науковий інтерес до феномену функцій держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на величезний внесок радянських і українських учених в теоретичне осмислення питань функцій держави щодо участі в їх реалізації, на сьогоднішній день багато положень вимагають певного уточнення. Функції держави на різних етапах розвитку державності та науки досліджували: Платон, Арістотель, Цицерон, Н. Макіавеллі, Ж. Боден, Т. Гоббс, Дж. Локк, Г.В. Гегель, К. Маркс, А. Токвіль та ін. Серед сучасних вітчизняних та зарубіжних дослідників цієї проблематики можна відзначити таких учених, як В.Д. Бабкін, О.Д. Василик, А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, О.Ф. Скакун, І.Н. Сенякін, Д.М. Стеченко, М.І. Хавронюк, О.О. Джураєва та ін.

Формулювання мети статті. Мета статті полягає у з'ясуванні наукових підходів та дослідженні поняття й класифікацій функцій держави.

Виклад основного матеріалу. Функції держави відображають її динамічну характеристику. Вони показують, що має робити держава для досягнення й здійснення тих цілей і завдань, які стоять перед нею в певний історичний період. Однак функції держави як основні напрями її діяльності не слід зводити до самої діяльності, оскільки на практиці держава іноді ухиляється або спотворює ці напрями. Не слід їх ототожнювати і з цілями та завданнями, що стоять перед державою. Якщо мета вказує на те, до чого прагне держава, а завдання – на засоби і способи її досягнення в певних умовах, то функція відображає скоординовані напрями діяльності державного механізму. Одна задача може розв'язуватися за допомогою виконання декількох функцій¹.

Функції – це такі об'єктивно необхідні напрями предметної діяльності держави, без яких суспільство не може нормально існувати та розвиватися². Вони стійко склалися в певних сферах суспільного життя і вимагають узгоджених управлінських рішень і дій всіх складових частин державного механізму. Тому функції держави не слід ототожнювати з функціями окремих державних органів.

Функції відображають не тільки спрямування виборчого впливу держави, а й узгодження, зіставлення управлінської діяльності держави з аналогічною діяльністю інших громадських об'єднань. Тому функції держави об'єктивно зумовлені закономірностями функціонування даної політико-правової системи, особливостями взаємодії суспільства і держави, актуальними цілями та завданнями, що постають перед ними як протягом всієї історії використання держави, так і в певний історичний період.

При цьому кожна функція має свій напрям впливу (сферу суспільного життя) та зміст (ті управлінські кроки й конкретні дії, які робляться державою для досягнення соціально корисних цілей). Перелік і зміст функцій конкретної держави зумовлюються цілим комплексом чинників внутрішнього й зовнішнього характеру. Серед них особливо слід виділити своєрідність сутності держави (чий інтереси вона виражає та забезпечує), особливості і актуальність економічних, політичних, національних, екологічних та інших проблем, що стоять перед даним суспільством³.

Тому на одному етапі історичного розвитку пріоритет держави може віддаватися економічним, на іншому – політичним чи соціально-культурним функціям, на третьому – функціям оборони і т. д. Причому якщо самі функції залишаються відносно постійними, то форми і методи їх здійснення змінюються часом досить значно залежно від завдань, що стоять перед суспільством.

На початку свого зародження держава виконувала досить невеликий перелік функцій. Зміст більшості із них мав яскраво виражений класовий характер. Держава активно підтримувала соціальне розшарування суспільства та забезпечувала переважне задоволення інтересів економічно панівних кланів і соціальних

груп. У міру розвитку й ускладнення соціальних зв'язків, зміни становища людини в світі зростає управлінська роль держави, змінюються її функції. Одні з них відмирають, втрачаючи колишнє значення, інші змінюються, треті виникають знову.

Класовий зміст функцій сучасної держави проявляється не настільки жорстко і відкрито, як це було раніше. Для цього використовуються непрямі способи, пов'язані з системою податків і зборів, трудового законодавства тощо. Підвищується значимість загальносоціальних функцій. Якість їх виконання зумовлює цінність і соціальну затребуваність держави в цілому. Неувага саме до цих функцій викликає ослаблення, а деколи і зникнення держав. У функціях проявляються національні особливості країни, адже держава зобов'язана забезпечувати геополітичні інтереси етносу, підтримувати розвиток національної культури, мови і т. п. За функціями можна судити про те, кому служить дана держава, чиї інтереси виражає.

Особливої актуальності для функцій сучасної держави набувають фактори, що викликають необхідність міждержавного співробітництва для вирішення проблем виживання цивілізації в цілому. До них відносять передусім екологічні проблеми, що відображають негативні наслідки науково-технічного прогресу, питання ядерного озброєння, демографічні, сировинні та інші міжнародні проблеми сучасності.

Таким чином, функції держави – це наповнені особливим змістом основні напрями діяльності держави, в яких виражається і конкретизується її сутність та соціальне призначення в суспільному житті.

Зміст і перелік функцій значною мірою зумовлюються сутністю держави, її соціальним призначенням у суспільному житті. Головний обов'язок держави – підтримувати такий рівень організації суспільного життя, який би забезпечував не тільки збереження цілісності, процвітання суспільства в цілому, а й задоволення потреб окремих особистостей⁴.

Класифікація функцій держави здійснюється науковцями за різним розумінням, зокрема виокремлюють:

– за специфікою об'єктів державного впливу: економічна, соціальна, ідеологічна, екологічна, оборони та ін.;

– за сферами діяльності держави: внутрішні й зовнішні;

– за тривалістю дії: постійні й тимчасові;

– за ступенем спільності: основні й неосновні⁵.

Наведена класифікація носить дещо умовний характер, оскільки деякі глобальні загальнопланетарні проблеми перетворюють тимчасові функції на постійні, неосновні – на основні, вони зачіпають як внутрішню, так і зовнішню сферу діяльності держави.

Також функції держави класифікуються за наступними критеріями:

– Види функцій держави за характером державного впливу на суспільні відносини поділяються на:

– охоронні;

– регулятивні.

Охоронні функції – це діяльність держави, спрямована на забезпечення охорони всіх існуючих суспільних відносин (охорона прав і свобод громадян, захист держави від зовнішньої загрози, охорона природи та ін.).

Регулятивні функції – це діяльність держави, спрямована на розвиток існуючих громадських відносин (економічна, соціальна та ін.).

– Види функцій держави за важливістю для суспільства поділяються на: основні й неосновні (підфункції) (наприклад, підтримання обороноздатності країни та створення умов для розвитку професійного спорту).

– Види функцій держави за часом дії – постійні й тимчасові (наприклад, розвиток культури і ліквідація бездоглядності).

– Види функцій держави за ступенем відображення інтересів різних груп населення – орієнтовані на певні соціальні верстви (класові) і загальносоціальні (надкласові) (наприклад, створення умов для підвищення рівня життя селянства й охорона навколишнього середовища).

– Види функцій держави за об'єктами впливу (за сферою діяльності) – внутрішні й зовнішні (наприклад, охорона здоров'я населення і міжнародне співробітництво)⁶.

При вивченні функцій та їх класифікації найбільш важливим критерієм є об'єкт впливу (сфера діяльності).

Держава здійснює свої функції в певних формах. Форми здійснення функцій держави – це однорідна діяльність органів держави, за допомогою якої реалізуються її функції.

Форми здійснення функцій держави поділяються на правові та організаційні. Правова форма – це однорідна діяльність органів держави, пов'язана з прийняттям правових актів. До правових форм належать:

1) правотворча форма (розробка і прийняття юридичних норм, видання нормативно-правових актів);

2) правозастосовна форма (вжиття заходів щодо виконання норм права, видання індивідуальних актів застосування права (вирок суду та ін.)⁷.

Організаційна форма – це однорідна діяльність держави, спрямована на створення організаційних умов для забезпечення функцій держави:

1) організаційно-регламентуюча форма – це поточна робота структур щодо забезпечення функціонування органів держави;

2) організаційно-господарська форма включає в себе оперативно-технічну роботу;

3) організаційно-ідеологічна форма (виховання).

Методи здійснення функцій держави – це способи і прийоми, за допомогою яких органи держави реалізують свої функції (переконання, заохочення, примусу, покарання).

Інституційно-організаційна, незалежна форма здійснення правової функції держави. Ця функція відособлена від законодавчої і виконавчої функції внаслідок незалежності суду. Здійснюється у формі правосуддя, тобто як безперервна діяльність судів, безперервний процес встановлення суб'єктивних прав і обов'язків, фіксування й формування об'єктивного права в конкретній ситуації, в конкретній суперечці про право⁸.

Таким чином, правосуддя полягає у виконанні судом своєї правоформуючої функції і складається з декількох функцій.

- відправлення правосуддя у вузькому сенсі: встановлення суб'єктивних прав і обов'язків у конкретно-му спорі про право (можливість розв'язання спорів) і винесення вироків, обвинувальних або виправдувальних у кримінальних справах;

- правоохоронна функція суду, попередній контроль за правомірністю дій адміністративно-виконавчих органів влади і посадових осіб (взяття під варту, обшук та інше);

- адміністративна юрисдикція суду – існує в основному у вигляді конкретного контролю, процедура якого порушується за скаргю (позовом) конкретної особи⁹.

За загальною Декларацією прав людини будь-яка особа для встановлення своїх прав має право на розгляд її справи незалежним судом. Оскільки суд несе в собі функцію контролю за конституційністю рішень і дій виконавчої влади, то будь-яке звернення до суду повинно бути належним чином розглянуте і за ним має бути винесене рішення. Нормотворча функція суду полягає, наприклад, у здійсненні адміністративної юрисдикції, коли приймається тлумачення закону, яке в подальшому служить стандартом для прийняття адміністративних рішень.

Під правовими формами здійснення функцій держави розуміється однорідна за своїми зовнішніми ознаками (характером і юридичними наслідками) діяльність державних органів, пов'язана з виданням юридичних актів. Відповідно до цього до правових форм реалізації функцій держави відносяться правотворча діяльність і правозастосовна діяльність, яка, у свою чергу, підрозділяється на оперативно-виконавчу і правоохоронну.

Правотворча діяльність – це форма здійснення функцій держави шляхом видання нормативних актів, видання чи санкціонування, зміни або скасування юридичних норм. Правозастосовна діяльність – це діяльність державних органів щодо виконання законів і підзаконних нормативних актів шляхом видання актів застосування права. У правозастосовній діяльності, як зазначалося, виділяються оперативно-виконавча і охоронна¹⁰.

Оперативно-виконавча діяльність являє собою пов'язану з повсякденним вирішенням різнобічних питань управління справами суспільства владну, творчу виконавчо-розпорядчу роботу державних органів щодо здійснення функцій держави шляхом видання актів застосування норм права, які є підставою для виникнення, зміни або припинення правовідносин. Правоохоронна діяльність – це форма здійснення функцій держави у вигляді владної оперативної роботи державних органів з охорони норм права від порушень, захисту наданих громадянам суб'єктивних прав і забезпечення виконання покладених на них юридичних обов'язків.

У результаті правоохоронної діяльності видаються акти застосування норм права (постанови слідчих, протести і подання прокурорів, вирoki та рішення судів і т.п.). Специфіка цих актів у тому, що вони слугують цілям профілактики злочинів та інших правопорушень, відновлення порушеного права, реалізації юридичної відповідальності особи, яка вчинила правопорушення, а отже, у всіх випадках – охороні прав особи, захисту інтересів громадян і суспільства в цілому. Від правових форм функціонування держави відрізняються чисто фактичні або організаційні форми реалізації її функцій, які полягають в однорідній за своїми зовнішніми ознаками діяльності держави, що не тягне за собою юридичних наслідків. Водночас форми організаційної, фактичної діяльності так чи інакше реалізуються в межах певного правового врегулювання, на основі виконання вимог законності.

Як будь-яке явище об'єктивної дійсності, функції держави вимагають прояву в діях суб'єктів влади такого втілення в життя, яке здійснюється в певній формі. Держава, реалізуючи свої функції, впливає на конкретні види і групи однорідних суспільних відносин. Такий вплив здійснюється у відповідних правових і неправових формах¹¹.

У теорії держави і права найбільш поширена класифікація державних органів на три види: законодавчі, виконавчі, судові. Підставою для такого поділу є положення Конституції України, в якій виділено зазначені гілки влади. На окрему увагу заслуговують положення про прокуратуру. Варто зазначити, що діяльність судових органів та органів прокуратури не є ідентичною. Тому істотні відмінності в переліку повноважень і виконуваної діяльності дають змогу виділити не три, а чотири основні форми здійснення діяльності держави залежно від видів діяльності: законодавчу; управлінську (тобто адміністративну, виконавчу, розпорядчу); судову; контрольно-наглядову¹².

У здійсненні всіх основних функцій держави активно беруть участь усі види державної влади в Україні. Сюди слід віднести і законодавчу, і виконавчу, і судову. Кожна гілка влади підпорядковує собі розгалужену систему органів влади. Для них властиві свої функції, які не є тотожними. Функції органів державної влади в Україні відрізняються від функцій держави. Відмінністю є те, що перші здійснюються у межах компетенції і території всієї держави, а функції органів – у межах їх повноважень і відповідних галузей або адміністративно-територіальних одиниць.

Важко виокремити основні функції держави, адже їх досить багато. Візьмемо для прикладу одну із основних функцій, яка в даний час є найбільш актуальною. Це – правозахисна функція. Саме за рахунок формування в Україні громадянського суспільства і функціонування правової держави питання правозахисної діяльності в нашій країні набуває дійсно суттєвого значення. Правозахисна функція має вияв у діяльності

України, яка спрямовується на захист прав і свобод людини і громадянина, утвердження законності й правопорядку в усіх сферах суспільного й політичного життя. Поки що Україна на початковому етапі свого розвитку, відповідно, досить складно сказати однозначно про якісне забезпечення правозахисної функції, проте цей період трансформації і розвитку є початковим етапом у створенні дійсно правової держави, як і задекларовано в Конституції України.

Висновки. Таким чином, під функцією держави слід розуміти один із основних напрямів діяльності держави, а також сукупність інструментів та засобів для здійснення цієї діяльності. Зміст будь-якої функції держави в цьому випадку становлять наступні взаємодіючі елементи: предмет функції; мета функції; методи, форми і засоби здійснення функції.

Предмет функції держави – це напрями впливу, які охоплюються певним видом діяльності держави (економічні, ідеологічні відносини; відносини в сфері порядку, оборони та ін.). Цілями функцій держави виступають результати, які повинні бути отримані в процесі здійснення функції; при цьому цілі можуть бути найближчими, проміжними, кінцевими. Цілі окремих державних функцій співвідносяться з цілями держави в цілому. Методи здійснення функцій держави – це методи правового регулювання суспільних відносин.

Форми здійснення функцій являють собою зовнішнє вираження діяльності держави в тому чи іншому напрямі. Вони бувають правовими і неправовими. До неправових форм здійснення функцій держави належать організаційна, виховна, культурно-освітня, техніко-виконавча діяльність держави. Прикладом організаційної та техніко-виконавчої діяльності є інструктування, робоче планування, проведення нарад, контроль за виконанням прийнятих рішень і т. д.

¹ Матузова Н.И., Малько А.В. Теория государства и права: курс лекций. Москва: Юрист, 1997.

² Скакун О.Ф. Теория держави і права: підручник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Правова єдність, 2010.

³ Венгеров А.Б. Теория государства и права. Москва: Юриспруденция, 2000.

⁴ Ведерников Ю.А., Грегул В.С. Теория держави і права: навч. посіб. 4-е вид., доп. і переробл. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.

⁵ Джураєва О.О. Класифікація функцій сучасної держави. *Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. праць*. 2005. Вип. 25.

⁶ Цвік М.В., Петришин О.В. Загальна теорія держави і права: підручник. Харків: Право, 2010.

⁷ Комаров С.А. Теория государства и права: учеб.-метод. пособие. Москва: Норма, 2001. 448 с.

⁸ Там само.

⁹ Шестаев Н.Т. Функции и структура государства. Москва: МВШМ, 2012.

¹⁰ Теория держави і права: навч. посіб. / за ред. А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, С.Л. Лисенков та ін.; за заг. ред. С.Л. Лисенкова, В.В. Копейчикова. Київ: Юрінком Інтер, 2004. С. 88.

¹¹ Венгеров А.Б. Теория государства и права. Москва: Юриспруденция, 2000.

¹² Ведерников Ю.А., Грегул В.С. Теория держави і права: навч. посіб. 4-е вид., доп. і переробл. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.

References:

- Venherov, A.B. (2000). *Teoriya gosudarstva y prava*. Moskva: Yurysprudentsiya [in Russian].
- Vedernikov, Yu.A., Hrehul, V.S. (2005). *Teoriia derzhavy i prava: navch. posib. 4te vyd., dop. i pererobl.* Kyiv: Tsentr navchal'noi literatury [in Ukrainian].
- Dzhuraieva, O.O. (2005). *Klasyfikatsiia funktsij suchasnoi derzhavy. Aktual'ni problemy derzhavy i prava: zb. nauk. prats'*, 25 [in Ukrainian].
- Tsvik, M.V., Petryshyn, O.V. (2010). *Zahal'na teoriia derzhavy i prava: pidruchnyk*. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
- Komarov, S.A. (2001). *Teoriya gosudarstva y prava: ucheb.-metod. posobyie*. Moskva: Norma [in Russian].
- Shestaev, N.T. (2012). *Funktsyy y struktura gosudarstva*. Moskva: MVShM [in Russian].
- Kolodiy, A.M., Kopiejchikov, V.V. (za zah. red.). (2004). *Teoriia derzhavy i prava: navchal'nyj posibnyk*. Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].
- Venherov, A.B. (2000). *Teoriya gosudarstva y prava*. Moskva: Yurysprudentsiya [in Russian].
- Vedernikov, Yu.A., Hrehul, V. S. (2005). *Teoriia derzhavy i prava: navch. posib. 4te vyd., dop. i pererobl.* Kyiv: Tsentr navchal'noi literatury [in Ukrainian].
- Kotiuk, V.O. (2005). *Zahal'na teoriia derzhavy i prava: navch. posib.* Kyiv: Atika [in Ukrainian].

Резюме

Буцан М.С. Функції держави: поняття, класифікації, наукові трактування.

У статті розглянуто поняття функцій держави, досліджено наукові підходи щодо його тлумачення, наведено класифікації функцій держави. Здійснено аналіз існуючих функцій в Україні. Досліджено особливості форм здійснення функцій держави.

Ключові слова: сучасна держава, сфери діяльності держави, функціонування держави, функції держави.

Резюме

Буцан М.С. Функции государства: понятие, классификации, научные трактовки.

В статье рассмотрено понятие функций государства, исследованы научные подходы относительно его толкования, приведены классификации функций государства. Осуществлен анализ существующих функций в Украине. Исследованы особенности форм осуществления функций государства.

Ключевые слова: современное государство, сферы деятельности государства, функционирование государства, функции государства.

Summary

Marharyta Butsan. Functions of the state: concepts, classifications, scientific interpretations.

In the article the concept of state functions, realizing which the state carries out a targeted management impact on various spheres of a public life. They show that the government should do to achieve and implement the goals and tasks that lie before him in a certain historical period. Purposes of the functions of the state are the results that must be obtained in implementing the functions, goals can be immediate, intermediate, ultimate. On one stage of historical development, priority may be given to economic, the other political or socio-cultural functions, the third function of defense, etc. At the beginning of its inception, the state played a very small list of functions. The contents of most of them was of a pronounced class character. The functions manifest national characteristics of the country, because the state is obliged to provide the geopolitical interests of the ethnic group, to support the development of national culture, language, and the like. The contents and the list of functions to a large extent depend on the nature of the state, its social purpose in public life. The main duty of the state to maintain a level of social organization that would ensure not only the preservation of the integrity and prosperity of society as a whole, but also the needs of individuals. The article studies scientific approaches with respect to interpretation of the concept of functions, given the existing classification of state functions: the areas of activities of the state, duration and the like. The analysis of existing functions in Ukraine. The human rights function is currently the most relevant. Advocacy function has the expression in activities that are aimed at protecting the rights and freedoms of man and citizen, the rule of law and the rule of law in all spheres of public and political life. The peculiarities of exercise of the functions of the state are divided into legal and organizational. The legal form is a homogenous activity of state bodies related to the adoption of legal acts. Organizational form is a homogenous activity of the state aimed at creating organizational conditions to ensure functions of the state. In Ukraine there are three main forms of implementation of the activities of the state depending on types of activities: legislative, Executive, judicial. The basis for this separation is the provision of the Constitution of Ukraine, which is highlighted in these branches of government. In the implementation of all main functions of the state are actively involved all types of public power in Ukraine.

Key words: modern state, spheres of activity of the state, functioning of the state, functions of the state.

DOI: 10.36695/2219-5521.4.2019.72

УДК 341.1

К.О. ПАШКОВ

*Кирило Олегович Пашков, магістр міжнародного права, випускник Київського університету права НАН України**

ORCID: 0000-0002-1999-109X

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Постановка проблеми. В умовах впровадження у Європейському Союзі (далі – ЄС) стратегії Єдиного цифрового ринку (далі – ЄЦР) ЄС¹, фундамент якого було закладено на Талліннському саміті у 2015 р.², з 2014 р. Комісією ЄС у прагненні зробити єдиний ринок ЄС придатним для епохи цифрових технологій (здійснити перехід від 28 національних цифрових ринків до єдиного) на осуд законодавчої ланки інституційного механізму ЄС було представлено більш ніж 30 проєктів нових інституційних актів ЄС, а 28 з них наразі очікують їх прийняття Парламентом та Радою ЄС³. Разом із тим у сфері електронної комерції у ЄС продовжує діяти Директива 2000/31/ЄС Європейського Парламенту і Ради ЄС «Про правові аспекти інформаційних послуг щодо електронної комерції на внутрішньому ринку» від 08 червня 2000 р.⁴, долучена до правопорядку ЄС ще до прийняття зазначеної вище стратегії. Зважаючи на те, що вдосконалення доступу до цифрових товарів та послуг, створення середовища, у якому цифрові мережі та послуги можуть процвітати, позиціонування цифровізації як рушійної сили всього нового – визнані ЄС фундаменти розвитку сучасного ЄЦР ЄС⁵, стає зрозуміло, що незабаром перегляду в ЄС підлягатиме і усталена правова платформа здійснення електронної комерційної діяльності суб'єктів господарювання в ЄС, у зв'язку із чим вивчення особливостей сучасного правового регулювання електронної комерційної діяльності в межах ЄС набуває як теоретичної, так і практичної актуальності та значущості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремим аспектам досліджуваної проблеми приділялося місце у працях вітчизняних учених, зокрема, М.І. Возного, Р.О. Заблоцької, Т.Г. Затонацької, В.І. Муравйова, Д.С. Паниної, В.П. Писаренка, В.Л. Плєскач, В.В. Полякоа, А.С. Шаблієнка, О.І. Шниркова, а також зарубіжних авторів: Г. Лефевра, Т. Бедолла, М. Лінднер, Л. Фріда, С. Круга. Проте комплексні дослідження особливостей правового регулювання електронної комерційної діяльності у ЄС на сучасному етапі практично від-

© К.О. Пашков, 2019

* *Kirill Pashkov, Master of International Law, Graduate of Kyiv University of Law of the NAS of Ukraine*